

Cuprins

Argument.....	5
Introducere.....	11
CAPITOLUL I	
<i>VARIUM ET MUTABILE SEMPER FEMINA</i>	24
1. Terminologia juridică dată personajelor feminine romane.....	24
2. <i>Patria potestas</i>	29
3. <i>Manus</i>	32
4. <i>Tutela mulierum</i>	34
a. Necesitatea tutelei.....	34
b. Numirea tutorelui.....	36
c. Categoriile de tutori.....	38
d. Activitatea tutorelui.....	41
e. Sfârșitul tutelei femeii.....	42
CAPITOLUL II	
DOTA.....	45
1. Constituire.....	47
2. Statutul dotei în timpul căsătoriei.....	54
3. Restituirea dotei.....	58
4. Evoluția regimului dotal în Imperiu.....	68
5. <i>Bona extra dotem</i>	77
CAPITOLUL III	
DIVORȚUL – DOVADĂ DE EMANCIPARE A FEMEII ROMANE?.....	81
1. Noțiune și aspecte introductive.....	81
2. De la <i>mores maiorum</i> la libertinajul republican: virtuți și vicii.....	85
a. Căsătoria <i>cum manu</i>	85
a.1. Statutul soției și dreptul soțului de a o repudia.....	88
a.2. Fapte ce duceau la repudierea femeii.....	90
a.3. Declinul căsătoriei <i>cum manu</i> . <i>Dissensus</i> – motiv suficient și real pentru desfacerea mariajului?.....	94
b. Căsătoria <i>sine manu</i>	97
b.1. <i>Affectio maritalis</i> – condiție esențială pentru încheierea căsătoriei.....	98

b.2. Efectele dispariției formalismului în cazul divorțului.....	102
3. Legislația lui Octavian Augustus, încercare de revigorare a vechilor moravuri romane.....	107
a. Este necesară o formă anume în procedura divorțului?.....	109
a.1. Aluzii juridice la formalism.....	109
a.2. Texte care nu presupun o formă anume pentru divorț.....	112
b. Divorțul și adulterul.....	114
b.1. <i>Lex Iulia de adulteriis coercendis et de pudicitia și Lex Iulia de maritandis ordinibus</i>	114
b.2. Alte reguli juridice introduse de către Augustus în materie de divorț.....	124
c. Liberta și patronul – excepție de la dreptul femeii de a cere divorțul.....	126
4. Influența creștină asupra divorțului în Imperiul Roman	128
a. Canoanele Bisericii referitoare la viața de familie.....	132
a.1. Apariția și evoluția creștinismului în Imperiul Roman.....	132
a.2. Textele canonice – reguli ecleziale privind căsătoria	142
b. Constantin cel Mare – primele acte normative privind divorțul, fundamentate pe învățătura creștină.....	152
c. Dreptul secolelor IV-V în materie de divorț: de la Honorius la Valentinian III	157
d. Reforma lui Iustinian, împăratul uxorius	160
d.1. Iustinian, jurist și teolog.....	161
d.2. Influența Teodorei, soția lui Iustinian	175
d.3. Ridicarea căsătoriei la rang de <i>sacramentum</i> și aspirarea condițiilor în caz de divorț.....	183
5. Încredințarea și protecția descendenților în situația divorțului părinților.....	190

CAPITOLUL IV

EVOLUȚIA STATUTULUI JURIDIC AL FEMEII ÎN MATERIA

SUCCESIUNILOR.....	194
1. Generalități.....	194
2. Situația soției supraviețuitoare în vechiul drept roman.....	195
a. <i>Uxor in manu</i>	195
b. Căsătoria <i>sine manu</i>	198
3. <i>Bonorum possessio unde vir et uxor</i>	199
a. Condiții necesare pentru a fi moștenitor conform <i>ius honorarum</i>	200
b. Intervenția dreptului pretorian în căsătoria <i>cum manu</i>	202

4. Soția supraviețuitoare și <i>ius novum</i>	203
a. Prevederile dreptului clasic	203
b. Epoca postclasică. Apariția creștinismului	205
5. Legislația lui Iustinian privitoare la soțul supraviețuitor	207
a. Novela 53 sau statutul patrimonial al soțului sărac.....	208
b. Reforma Novelei 117	211
c. Deține văduva săracă drept de acrescământ și rezerva succesorală?.....	214
6. Raporturile succesoriale între mamă și copiii săi	215
a. Rolul mamei în viața copiilor	215
b. Senatus-Consultul Tertullian	218
c. Senatus-Consultul Orfitian.....	221
d. Constituții imperiale de drept succesoral bazate pe principiul cognațiunii.....	223
 CAPITOLUL V	
CONSIDERAȚII FINALE	226
 Lista abrevieri.....	233
 BIBLIOGRAFIE.....	235
 INDEX DE IZVOARE.....	247
 INDEX ALFABETIC DE MATERII	251
 INDEX ALFABETIC DE NUME	255